

10

Színház.

Ez a városon kívül 1/4 órányira esik egy dombon, mely mögött erdő terül el, mit ő igen hercynisch-nek nevezett; hogy mit tesz azt nem tudom. Hozzá széles kocsit vezet jobbról balról a várostól kezdve parkirozott sétánnyal. Homlokzata nincs kiképezve, a királyi páholynak hátfala körív alakjában ugrik ki, alul oszlopsorokkal, mely jelenleg be van deszkázva és két nagy kutya őrzi bent a betörés ellen. Az egész épület, kiugró sarok építményeit kivéve, faconstructiókból téglával bélelve áll; külső kiképzésre egyáltalán nem nagy gond fordított és csak is roppant nagyságával hat, és mily nagy kívülről oly nagy belülről, mert mellék helyiségek, foyék, csukrászdák nincsenek, ezek az épület előtt a parkban vannak elszórtan. Az oldalt kilépő szárnyak által képezett sakkokat kertek töltik ki, melyekben csakis a működők sétálhatnak, egyet mutatott W. mely a soló énekeseké, és melyben ő is legjobban szeretett lenni, itt vannak aranyhalai is. W. ugylátszik nagy kedvelője a virágoknak. A színpad felett roppant magasságra emelkedik az épület hova emelő géppel hajtják fel az embert; Brandl még tegnap fölvezetett valamint a roppant mély sülyesztő helyiségekbe, ott fenn a kötélerdő, itt lent a vasszerkezet töménytelensége ragadtak bámulatra.

Wagner elmondta, hogy főterve volt az orchestert láthatatlanná tenni, levezetett az orchestrába mely jó mélyen van, nagyon széles 200 muzsikusszáma, fölül nyitott de nem egész terjedelmében, mert az első sor könyöktáma szélesen hajlik a karmester és a hegedűsök fölé, míg a dobosokat és trombitásokat a proscenium padolata takarja el mind a nézők mind a színészek előtt, ezek azonban kijöhetnek a proscenium széléig, így az erős hangszerek lábaik alatt lévén nem zavarja éneklésüket. Itt jelenleg jó hűvös volt, de Wagner mondja hogy a fejük felett közel lévő padozat és a gázlángok miatt oly nagy a hőség, hogy meg van engedve ingben játszani. A színpadról csak a karmester és egy pár hegedűs látható a nézőtérről semmi.

Az ülőhelyek berendezése amphitheatralis a sorok körív ídomban folyton emelkednek. Evvel elesik a páholysystem, különben az oldalpáholyokból az orchesterbe lehetne látni; így a sorok sem hajolhatnak egész oldalra, hanem az orchestra szélességével kezdődően a perspectiva szabályai szerint folyton emelkedésükkel arányosan szélesbednek, és legfent páholyszerű karzatot képezvén az udvari páholynak szolgáltatják. az oldalülések helyett az orchestra irányában proscenium támadt mely a nézőtér belső elrendezésének alapgondolatát szolgáltatta. Mivel a színpad nagy magassága miatt a páholynak helyett rop-

pant magas és nagy pusztá falmezők támadtak volna, Wagner ennek architectrális diszítésére gondolt de ez roppant költségbe került; így a proscenium alapgondolatából kiindulva a szintértőli távolsággal szélesbedő egyenlő mélységű prosceniumokat helyezett egymás elé. Ezen elrendezés ama magyszerű eredményre vezette, hogy a szintér lát- szólag csodálatos módon és messze távolodik, míg a jelenet azért a valódi közelség tisztaságával tűnik Kél. Így jó létre az a ritka csa- lódás, hogy a fellépő személyek nagyitva, emberfeletti nagyságban je- lennek meg. Csillár nincs hanem a prosceniumok képzésénél az oldalfal- lak irányára merőleges falpillérek emeltettek, melyek közt egyuttal a különböző magasságu sorokhoz vezető lépcsők is vannak, az ezekhez előtt álló oszlopokon gazdag candelláberek nyugosznak és köröskörül felül- ről szolgáltatják a pazar világosságot.

Bayreuthnak van még egy régi opera háza, mely szintén nagy és gyönyörű példánya a rokokóstylneke

Servus

Jövő héten jövők.

ZENEAKADÉMIA
LISZT MŰZEUM

Béla, Edinec

[Lipce 1881. aug. 3.]